

РЕШЕНИЕ

№ 363

гр. Варна, 07.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 9 СЪСТАВ, в публично заседание на десети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Насуф Исмаел

при участието на секретаря Илияна Илк. Илиева
като разглежда докладваното от Насуф Исмаел Гражданско дело №
20223110103227 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по предявен от "Д. *" ЕООД, ЕИК * срещу ЗАД "Е." АД, ЕИК * осъдителен иск, *изменен по реда на чл. 214 от ГПК*, с правно осн. чл. 435 от КЗ за заплащане на сумата от **3 470,96 евро**, претендирана като неизплатено застрахователно обезщетение по договор за застраховка "Отговорност на превозвача", обективиран в застрахователна полица № 00800100027127/16.09.2019 г., със срок на застрахователно покритие от 17.09.2019 г. до 02.04.2020 г., с който е покрита отговорността на застрахования в качеството му на превозвач за цялостна или частична липса или повреда на товари, превозвани с влекач марка "Р. П.", рег. № *, в резултат на настъпило застрахователно събитие на 07.02.2020 г. във Ф. при движение към гр. Л., на магистрала * преди изхода на същата за петролна рафинерия "Ф.", при което са настъпили щети по 3 броя моторни превозни средства, поради внезапно спиране на тежкотоварен автомобил към което е бил прикачен влекачът, за която имуществена вреда собственикът на товара е обезщетен, както следва:

1./ задна броня, предна броня, предно обзорно стъкло, предна дясна колонка на предно обзорно стъкло по лек автомобил "Ф. К.", шаси № *;

2./ предна броня по лек автомобил "Ф. К.", шаси № *;

3./ заден десен калник по лек автомобил "Ф. К.", шаси № *, **ведно** със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба - 14.03.2022 г. до окончателното изплащане на задължението.

В исковата молба се твърди, че "Д. *" ЕООД извършва международен автомобилен превоз на товари - превоз на автомобили, извършен по възлагане на испанско дружество "О. Т." С.Л. Във връзка с извършване на търговската си дейност, ищцовото дружество е сключило със ЗАД "Е." АД договор за застраховка "Отговорност на превозвача", обективиран в застрахователна полица № * г., със срок на застрахователно покритие от 17.09.2019 г. до 02.04.2020 г., с който е покрита отговорността на застрахования в

качеството му на превозвач за цялостна или частична липса или повреда на товари, превозвани с влекач марка "Р. П.", рег. № *. Уговорената застрахователна премия била заплатена изцяло.

На 07.02.2020 г. е бил извършван превоз на 7 броя леки автомобили по заявка на "О. Т." С.Л. от гр. К., К. И. до гр. В., Ф. Р. Г.. Автомобилите били натоварени на тежкотоварен автомобил тип "Автовоз" по дължина една до друга. Всеки един от тях е бил закрепен поотделно с колани за укрепване на товари по начин обезпечаващ неподвижността им по време на транспортиране. В единия си край коланът имал метална кука, а в другия - метална тресчотка, който се стягал през джантата за платформата.

По време на управление на превозното средство, към което е бил прикачен влекачът, към гр. Л., на магистрала * преди изхода на същата за петролна рафинерия "Ф.", е настъпило застрахователно събитие, в резултат на което са настъпили щети по 3 броя от превозваните автомобили марка "Ф. К.."

Водачът на тежкотоварния автомобил предприел рязка маневра на дясно към аварийната лента на магистрала * с цел предотвратяване настъпване на пътно - транспортно произшествие с друго МПС, спряло внезапно поради образувана колона от автомобили, също спрели поради реализирано произшествие.

При рязкото спиране на товарния автомобил, един от коланите се е откачил, в резултат на което автомобилът, чиито колан се е откачил, се е изместил напред и назад, удряйки разположените пред и зад него автомобили. Металната кука на откачения колан е изхвърчал и е ударил предното обзорно стъкло на автомобила, намиращ се зад МПС, чиито колан се е откачил.

При разтоварване на автомобилите, собственикът "О. Т." С.Л., е констатирал увреждания по всеки един от трите автомобила, изготвяйки и снимков материал. Същият е възложил извършването на ремонт, за което издал на превозвача фактура на стойност 3 470,96 евро, която била погасена, чрез прихващане на 04.05.2020 г. На посочената дата по банкова сметка на "Д. *" ЕООД е постъпила сумата от 31 794,67 евро, представляваща сбор от дължими възнаграждения по други договори за превоз на товари, от която е приспаднала сумата за ремонта.

За настъпилото застрахователно събитие ищецът е уведомил застрахователя, който е отказал да плати застрахователно обезщетение в размер на платената за ремонта сума, което обуславяло и правния интерес от предявяване на осъдителната претенция.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил писмен отговор от ЗАД "Е." АД, с който предявеният иск се оспорва по основание и размер.

Не се оспорва, че между страните в производството има сключен договор за застраховка "Отговорност на превозвача", със срок на застрахователно покритие от 17.09.2019 г. до 02.04.2020 г., с който е покрита отговорността на застрахования в качеството му на превозвач за цялостна или частична липса или повреда на товари, превозвани с влекач марка "Р. П.", рег. № *; че уговорената застрахователна премия е изцяло заплатена; че на 19.04.2021 г. пред застрахователя е предявена извънсъдебна претенция за изплащане на застрахователно обезщетение, по която е образувана щета № 0800080296.

Оспорват се настъпването на произшествието по описания в исковата молба механизъм, сочените щети по трите автомобила, както и причинно- следствената връзка.

Поддържа се, че е невъзможно поставеният безопасителен колан да се откачи, както твърди ищецът. Вероятно щетите са настъпили от скъсването на колана. Наличието на дълбоки дупки без огъване на бронята, причинени от остър и тъп предмет, не биха могли да бъдат получени при допир между автомобилите. Оспорва се стойността на ремонта да е заплатена на собственика, както и че последният е заплатил неговата стойност на

автоцентър "В".

В случай, че бъде доказан механизмът на настъпване на щетите, сочен от ищеца, то застрахователят счита, че е налице основание да откаже плащането на застрахователно обезщетение, на осн. чл. 6, ал. 2, т. 7 ОУ, тъй като настъпването на вредите е резултат от проявена груба небрежност при поддръждането и укрепването на товара.

Счита се, че застрахователят не отговаря за вреди, нанесени на трети лица при извършване на превоз, на осн. чл. 6, ал. 4, т. 3, б."а."

В условие на евентуалност, при доказване на основанието и размера на претенцията, е релевирано възражение за погасяване по давност на вземането с изтичане на срока по чл. 32, ал. 1 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки /CMR/.

Въз основа на изложеното се настоява за отхвърляне на осъдителния иск.

В хода на проведеното открито съдебно заседание ищецът, редовно призован, чрез адв. Й. А. поддържа исковата молба и моли предявеният иск да бъде уважен до изменения размер от 3 470.96 евро.

Ответникът, редовно призован за същото съдебно заседание, не се представлява. С молба от 10.01.2023 г. оспорва предявения иск, поддържа отговора и обективира искане по чл. 78, ал. 5 от ГПК.

Съдът, като взе предвид доводите на страните, събрания и приобщен по делото доказателствен материал в съвкупност и поотделно и като съобрази предметните предели на исковото производство, очертани с исковата молба и отговора, на основание чл. 12 и чл. 235, ал. 2 от ГПК, приема за установени следните **фактически положения**:

Не се спори по делото, че между страните в производството има сключен договор за застраховка "Отговорност на превозвача", със срок на застрахователно покритие от 17.09.2019 г. до 02.04.2020 г., с който е покрита отговорността на застрахования в качеството му на превозвач за цялостна или частична липса или повреда на товари, превозвани с влекач марка "Р. П.", рег. № *; че уговорената застрахователна премия е изцяло заплатена; че на 19.04.2021 г. пред застрахователя е предявена извънсъдебна претенция за изплащане на застрахователно обезщетение, по която е образувана щета № *.

Видно е от представената международна товарителница /л. 110/, че ищцовото дружество „Д. *“ ЕООД е извършило превоз на седем бр. моторни превозни средства „Ф. К.“ с номера на шаси, както следва: шаси № *. Превозът е извършен с т. а. с рег. № *. Видно е още, че автомобилите са изпратени от И. на 04.02.2020 г. и са превозвани до Г.. Изпращачът е „С. С.А. С.“ /С. * */, а получателят е „ЕВ Търговия с автомобили Г.“ /*/. Товарният пункт е в гр. К. /И./. Автомобилите са разтоварени на 07.02.2020 г. в гр. В. /Г./, като е отразено, че три от превозваните автомобили са с щети, а именно л. а. с номер на шаси * – повредена предна броня; л. а. с номер на шаси * – повредена предна и задна броня и л. а. с номер на шаси * – повреден заден десен калник.

От представената фактура № D/2020/109 от 30.06.2020 г. на л. 76 е видно, че възстановителната стойност на щетите по трите автомобила възлиза на 3 470.96 евро.

От експертното заключение по назначената ССЧЕ се констатира, че ищецът е регистриран по ЗДДС от 04.11.2014 г. Към 07.02.2020 г. ищецът няма задължения към „О. Т. С.Л.“, съгласно справка по разчетна сметка Доставчици, аналитично ниво „О. Т. С.Л.“, единственото движение по сметка 401, партида О. е фактурата за щета от м.06.2020 г., която не е включена в дневника по ЗДДС. Документът за транспортна щета е осчетоводен със счетоводни записи – Дт с-ка 609 партида разходи по рекламации; Кт с-ка 4011 Доставчици по партида *, № *. Констатира се още от заключението по ССЧЕ, че сумата на щетата е прихваната от следващи фактури, издадени от „Д. *“ ЕООД с номера – 20000000120/31.03.2020 г. за 35 088.80 евро и фактура 20000000136/31.08.2020 г. за 3 182.76

евро.

В о.с.з. вещото лице поддържа заключението си и допълва, че фактурата от 30.06.2020 г. е осчетоводена в ищцовото дружество. Не е включена в дневниците по ЗДДС, защото не се третира като междуобщностна доставка, съответно не се включва в дневниците по ДДС, тъй като щетата се третира като неустойка. Сумата по фактурата от 30.06.2022 г. е погасена чрез разчетите и прихващанията на разчетите, които съществуват между дружествата „Д. *“ ЕООД и „О. Т. С.Л.“.

По делото са ангажирани и гласни доказателства чрез разпита на водения от ищеца свид. Г. Х.. Същият сочи, че е шофьорът на автовоза участвал в процесното ПТП на 07.02.2020 г. От показанията му се констатира, че при управление на влекач „Р. П.“ с рег. № *, с прикачено към него полуремарке, натоварено с автомобили, на магистрала „*“ около Л., Ф., свидетелят е забелязал, че камионът пред него е намалил скоростта си драстично и той се опитал да намали, но понеже управляваният от него камион е тежък е преценил, че няма да може да спре навреме и за да избегне ПТП погледнал в дясното огледало и като видял, че аварийната лента е свободна влязъл рязко в дясно и после в ляво, за да може да изпревари камиона, след което видял, че четири-пет камиона напред има ПТП. Свидетелят спрял и слязъл от камиона да огледа колите, които превозва. Били седем леки автомобила марка „Ф.“, модел „К.“. Колите били натоварени от И., гр. К. и ги карал за Г.. Автомобилите били чисто нови, нерегистрирани. Като слязъл свид. Х. установил, че на горния ред единият колан се бил откачил и понеже бил напънат бил отхвъркнал и ударил веждата на долната кола. Една от колите от долния ред мръднала напред-назад, тъй като и нейният колан бил се откачил, и при разтоварването на колите установили, че били опрели броните. Имало общо три увредени автомобила, но щетите не били сериозни – били някакви драскотини, с изключение на стъклото и колонката на колата от долния ред, където е паднала куката на колата от горния ред. Автомобилите ги товарили шофьорите, след което ги укрепвали с железни скоби и с колани, които в предния си край имали кука и които натягали с трескочка. Тъй като коланите имали някаква разтегливост и имало възможност трескочките да отхлабят затягането от движението и вибрациите, поради което при всяка пауза шофьорите ги оглеждали и при необходимост ги натягали допълнително. Преди ПТП свид. Х. е правил почивка и съответно е проверил състоянието на коланите.

По делото е приобщено и експертното заключение на вещото лице по назначената САВТЕ. От същото се констатира, че при превозване на автомобили на специализиран транспорт – автовоз, автомобилите се позиционират на два реда във височина и в зависимост от дължината им на възможно най-малко разстояние една от друга. След натоварването им автомобилите се оставят със скоростна кутия на позиция „Р“ за автомобилите, оборудвани с автоматична скоростна кутия и с включена първа предавка за автомобилите, оборудвани с механична скоростна кутия, както и със задействана ръчна спирачка. Предните два автомобила и най-задният автомобил на горния ред и най-задният автомобил на долния ред се укрепват с колани и метални ограничители на по три от колелата си. Останалите автомобили се укрепват по същия начин на по две от колелата си. Коланите обхващат външния диаметър на колелото, като в предния и задния край посредством метална кука се захващат за технологичните отвори в пътеките на товарната конструкция. След това посредством ръчен обтегач, който също се захваща за технологичните отвори в пътеките на товарната конструкция, коланите се обтягат. След обтягането пред и зад колелото се поставят метални ограничители, които също се захващат в технологичните отвори в пътеките за товарната конструкция. Поради особеностите на конструкцията на пътеките, не всички отвори са с еднаква дълбочина. Възможно е някоя от куките да няма възможност да влезе изцяло в отвора. Металните ограничители имат функцията да не позволят автомобилното колело да премине през тях, в случай че коланът не го задържи, но позволяват изместването на автомобила в двете посоки на малко разстояние, докато колелото влезе в контакт с тях и в зависимост от височината на гумата деформацията, която

може да достигне. Вещото лице сочи, че при движение на товарната композиция, натоварените автомобили постоянно се опитват да се изместят в следствие на инерционните сили, които действат върху тях. Дори и правилно поставени колани и обтегачи, особено на позиция, която не позволява влизането на куката изцяло, е възможно да се откачат при въздействие на големи инерционни сили – внезапна промяна на траекторията на движение, аварийно спиране, удар, преобръщане и др.

Вещото лице поддържа, че възможният механизъм за настъпване на събитието е следният: л. а. „Ф. К.“ с рама № * се намира на долния ред втори автомобил; л. а. „Ф. К.“ с рама № * се намира на долния ред трети автомобил и л. а. „Ф. К.“ с рама № * се намира на горния ред първи автомобил. При аварийно спиране на товарната композиция и навлизане в съседна дясна лента за движение при внезапно възникнала опасност пред превозното средство се откача обтегача на колан на задно дясно колело на л. а. „Ф. К.“ с рама № *, който се намира на горния ред. При откачането му металната част влиза в съприкосновение с „вежда“ на заден десен калник, след което през отвора за колелото в пътеката пада надолу, където влиза в контакт със стъкло челно и колона предна дясна на л. а. „Ф. К.“ с рама № *. Един от коланите на л. а. „Ф. К.“ с рама № * също поддава, при което автомобилът влиза в съприкосновение с намиращия се пред него автомобил, като уврежда броня предна и с намиращия се зад него л. а. „Ф. К.“ с рама № *, като уврежда своята броня задна и неговата броня предна.

Констатира се още от заключението, че описаните в писмените документи операции за възстановяване на трите автомобила са необходими при извършването на ремонта и описаната във фактурата от 30.06.2020 г. стойност е достатъчна, за да се отстранят констатираните щети при ремонт на нов автомобил в сервиз в Западна Е.

В о.с.з. вещото лице поддържа заключението си след разпита на свид. Г. Х. и допълва, че уврежданията по бронята са леки и представляват наранявания на лаковото покритие. Единствено по-тежко като степен на увреждане е счупването на предното стъкло и предната колонка на л. а. „Ф. К.“ с рама № *. Дупките по предната броня на автомобилите не са увреждане от ПТП, а технологични отвори върху самия детайл с цел да може оттам да преминат самонарезните винтове, с които се захваща преден регистрационен номер.

При така установената фактическа обстановка, съдът достига до следните **правни изводи**:

Предявеният осъдителен иск е с правна квалификация по чл. 435 от КЗ.

Съгласно чл. 435 КЗ застрахованият може да предяви пред застрахователя, ангажирал се да поеме имуществените последици от реализирана негова отговорност, претенция за възстановяване на заплатеното обезщетение на увреденото трето лице. Застраховката "Отговорност на превозвача" включва очертаната защита. Така предявеният иск обаче предполага да бъде установено в процеса 1.) писмено съгласие, че застрахователят поема имуществените последици от вредоносна дейност, 2.) възникнала отговорност за застрахования в рамките на действие на застрахователния договор, 3.) имуществено удовлетворяване на претърпелия вредата.

В тежест на ответника е да проведе насрещно доказване по тези факти, както и да докаже възраженията си в отговора, а при установяване на горното от ищеца – да докаже, че е погасил претендираните суми.

Застраховката "отговорност на превозвача" е подвид на застраховката "гражданска отговорност". Отликата между двата вида застраховки произтича от обстоятелството, че при застраховка "гражданска отговорност" се носи покритие от застрахователя на отговорността за причинените на неограничен брой трети лица вреди от "непозволено увреждане", извършено от застрахования, а при застраховка "отговорност на превозвача" се покрива "договорната отговорност" на превозвача спрямо насрещната страна по договора за превоз.

При застраховката "отговорност на превозвача" трето увредено лице е насрещната страна по договора за превоз, спрямо която застрахованият превозвач е допуснал неточно изпълнение на задълженията по договора за превоз.

Наличието на валидно учредено застрахователно правоотношение между ищеца и ответника по застраховка „отговорност на превозвача“ не се оспорва по делото, а и се установява по несъмнен начин от ангажираната застрахователна полица № *, от която е видно, че ответния застраховател е покрил отговорността на застрахования-ищец в качеството му на превозвач за цялостна или частична липса или повреда на товари, превозвана с посочените в договора превозни средства по съответното направление, съгласно приложимата нормативна уредба за периода от 03.04.2019 г. до 02.04.2020 г. Видно е още, че застрахователят е покрил отговорността на превозвача по отношение на следното превозно средство – тип „влекач“, марка „Р.“, модел „П.“, рег. № *, направление на превозите – Е. и А. Договореният застрахователен лимит за едно събитие е 300 000.00 евро.

Не се спори по делото, че ищецът е изправна страна по договора за застраховка „отговорност на превозвача“, доколкото дължимата застрахователна премия е изцяло заплатена от последния.

Преценката в съвкупност на посочените по-горе писмени доказателства и установените от тях факти, съпоставени с експертното заключение по назначената ССЧЕ, което съдът кредитира като компетентно изготвено и неоспорено от страните, води по категоричен начин до извода, че между „Д. *“ ЕООД и „О. Т. С.Л.“ е бил сключен договор за международен автомобилен превоз на стоки, за който следва да се прилага Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки /CMR/ - чл. 1.

Наличието на международна товарителница и вписванията в нея не е условие за съществуването и за валидността на превозния договор, защото този документ не представлява самия договор за превоз, който е неформален и може да бъде установен с всички допустими по ГПК доказателства /включително и гласни/, а само улеснява неговото доказване и внася яснота относно точното изпълнение на задължението на превозвача да натовари, превози и предаде договорените стоки – арг. от чл. 50 от Закона за автомобилните превози. Товарителницата служи за доказване на факта от къде са натоварени стоките от превозвача „Д. *“ ЕООД и в какво количество, както и служи за доказване на факта на кого и къде превозвачът „Д. *“ ЕООД е предал стоките и в какво фактическо състояние. В процесната международна товарителница за изпращач на стоките е посочен „С. С.А. С.“, а за получател на стоките е посочен „ЕВ Търговия с автомобили Г.“, но нито „С. С.А. Ст.“, нито „ЕВ Търговия с автомобили Г.“ са страни по договора за международен автомобилен превоз на стоки. Страни по договора за международен автомобилен превоз на стоки са посочените във счетоводената от ищеца фактура от 30.06.2020 г. лица, а именно „О. Т. С.Л.“ - възложителят на превоза и превозвачът „Д. *“ ЕООД, защото между тези лица са възникнали насрещни задължения за извършване на превоз и за изплащане на възнаграждение и обезщетение за цялостната или частичната липса или повреда на стоката от момента на приемането ѝ за превоз до този на доставянето ѝ, както и за забавата при доставянето ѝ по арг. от чл. 17, ал. 1 от CMR, имайки предвид обстоятелството, че в счетоводния документ са остойностени щетите по три от превозваните автомобили, чиито номера на рама съответстват на тези, които са посочени в международната товарителница като увредени леки автомобили, а именно три броя „Ф. К.“ с норма на рама №№ - *; * и *.

Стоките по процесния неформален договор за международен превоз, сключен между „О. Т. С.Л.“ и „Д. *“ ЕООД, са превозени от превозвача „Д. *“ ЕООД с т. а. с рег. N *, който е визиран в застрахователна полица № *. Това означава, че отговорността на превозвача „Д. *“ ЕООД за вредите от неточно изпълнение на задължението по сключения с „О. Т. С.Л.“ договор за международен автомобилен превоз попада в обхвата на поетата от предпочитания ответник застрахователна закрила.

Настъпилото по време на действие на договора ПТП на 07.02.2020 г., представляващо покрит застрахователен риск, за което няма спор, че ответникът е надлежно уведомен от ищеца преди завеждане на настоящото дело, в резултат на което е образувана щета № 0800080296/2021 г., се установява по несъмнен начин от ангажираната международна товарителница /л. 110/ и показанията на разпитания като свидетел шофьор на влакача – Г. Х., които съдът кредитира като последователни, логични, вътрешно непротиворечиви и преки, имайки предвид, че свидетелят е възприел правнорелевантните по делото факти непосредствено. Видно е от писмения документи, че три от превозваните автомобили, а именно с номера на шаси 16511; 26173 и 15114 са увредени, респективно първият автомобил е с повредена предна броня; вторият с повредена предна и задна броня и третият с повреден заден десен калник. От гласните доказателства, депозирани чрез разпита на свид. Х. и експертното заключение по назначената САВТЕ, което съдът кредитира като компетентно изготвено и неоспорено от страните, се установява по несъмнен начин и механизмът на ПТП, който е съответен на описания в исковата молба, което обуславя несъстоятелността на възраженията на ответника в тази насока, включително за липса на причинно-следствена връзка между процесното ПТП и щетите по автомобилите. Видно е още от заключението на вещото лице по изслушаната САВТЕ, че всички описани от ищеца операции са необходими при извършването на ремонта на трите автомобили и описаната във фактурата от 30.06.2020 г. стойност е достатъчна, за да се отстранят констатираните щети при ремонт на нов автомобил в сервиз в Западна Европа. Т.е., по несъмнен начин се констатира и размерът на претърпените щети, чиято левова равностойност е предмет на предявения иск.

Удовлетворяването на интереса на насрещната страна по договора за международен превоз, а именно „О. Т. С.А.“ се констатира по несъмнен начин от заключението по изслушаната ССЧЕ, от което се установи, че към настоящия момент ищецът няма задължения към „О. Т. С.А.“, доколкото вземанията на последния по фактурата от 30.06.2020 г. са прихванати с насрещните вземания на ищеца по фактурите № 120/31.03.2020 г. и фактура № 136/31.08.2020 г. Прихващането е способ за погасяване на граждански притезания в обективното частно гражданско право, поради което възраженията на ответника за липса на доказателства досежно удовлетворяване на паричните вземания на увреденото лице са несъстоятелни.

Съгласувателната процедура по чл. 434 от КЗ е предпоставка за непосредствено обвързване на застрахователя с произтичащото от спогодбата задължение за застрахования, а не е условие за възникване отговорността на застрахователя. Отстранената от застрахования вреда, представляваща пряка последица от договорен застрахователен риск, поражда задължение за застрахователя да заплати застрахователно обезщетение.

По изложените съображения настоящият състав приема предявеният иск за доказан в своето основание като следва да бъде уважен до установения от вещото лице и неоспорен от страните размер. Ето защо искът следва да бъде уважен до сумата от 3 470.96 евро.

Предмет на спора са и предпоставките за освобождаване на застрахователя от отговорност на основание чл. 6, ал. 2, т. 7 от ОУ, доколкото се поддържа от ответника, че настъпването на вредите е резултат от проявена груба небрежност при поддръждането и укрепването на превозваните автомобили, и на основание чл. 6, ал. 4, т. 3, б. „а“ от ОУ.

Принципно правото на отказ от изплащане на обезщетение е признато във връзка с неизпълнение на задължения на застрахования, които по силата на закона или по волята на страните са значителни от гледна точка на интереса на застрахователя, доколкото имат отношение към настъпването на застрахователното събитие и/или към вредите от него - арг. от чл. 408, ал. 1, т. 3 от КЗ.

Съгласно константната практика на ВКС по приложението на разпоредбата на чл. 408, ал. 1, т. 3 от КЗ, вкл. и на чл. 211, т. 2 от КЗ /отм./, приложима и при действието на

новия КЗ, за да възникне правото на застрахователя да откаже плащане на обезщетението, трябва да е налице причинна връзка между неизпълнението на задължението /предвидено в закон или в застрахователния договор и то да е значително с оглед интереса на застрахователя/, и настъпилото застрахователно събитие, респективно да се препятства доказването на обстоятелствата, при които е настъпило. Даденото разрешение е, че не може по договорен път причинната връзка да бъде презюмирана, а следва да се докаже в процеса от застрахователя, както и че преценката дали конкретното неизпълнено задължение по застрахователния договор е значително с оглед интереса на застрахователя, като изключен от покритие риск, е изключително правомощие на решаващия съд, а не на застрахователя.

Понятието „груба небрежност“ е квалифицирана форма на вина и е налице тогава, когато не е положена грижата, която би положил и най-немарливият човек в сходна ситуация. В конкретния случай от показанията на свид. Х. се констатира, че превозваните автомобили били обезопасени чрез колани и железни скоби. На всяка почивка свид. Х. е проверявал превозвания товар дали правилно е укрепен, като при необходимост допълнително е натягал коланите с тресчотка, имайки предвид, че коланите са изработени от текстилен материал и от движението и вибрациите е било възможно да се разтегнат. Отделно, вещото лице по изслушаната САВТЕ сочи, че дори и правилно поставени колани или обтегачи, особено на позиция, която не позволява влизането на куката изцяло е възможно да се откачат същите при въздействието на големи инерционни сили – внезапна промяна на траекторията на движение и аварийно спиране, както е в настоящия казус. С цел да избегне удара с движещия се пред него автомобил, който е намалил скоростта на движение рязко, свид. Х. е предприел от своя страна рязка маневра надясно и после наляво, което е довело до откачането на обезопасителните колани, с които били укрепени превозваните автомобили.

Ето защо, поведението на застрахования по никакъв начин не е рефлектирало неблагоприятно върху проявлението на риска, върху възможността за ограничаване и предотвратяване на вредите или върху техния обем, което обуславя извода за липса на причинно-следствена връзка между поведението на последния и настъпилото събитие.

Възражението по чл. 6, ал. 4, т. 3, б. „а“ от ОУ е неотносимо, доколкото цитираната разпоредба изключва отговорността на застрахователя, в случаите при които вредите от превоз на автомобили са причинени на трети лица, а в конкретния случай същите са настъпили в патримониума на насрещната страна по договора за международен превоз на товар.

На следващо място - неоснователно е възражението на ответника за погасяване на вземането по давност. Срокът, предвиден в чл. 32, ал. 1 от СМР, касае отношенията възложител – превозвач, но не и тези на последния със застрахователя.

Доказани са в тяхната кумулативност елементите от фактическия състав на отговорността на застрахователя по чл. 435 от КЗ, като липсват данни регресното вземане на ищеца, предмет на иска, да е удовлетворено.

Крайният извод на съда е, че искът за присъждане на сумата от 3 470.96 евро е основателен изцяло. Основателността на главното вземане обуславя дължимостта на произтичащото от него акцесорно вземане за обезщетение за забава съизмеримо със законната лихва, считано от датата на сезиране на съда до окончателното погасяване на задължението.

Относно съдебно-деловодните разноски:

При този изход на спора в полза на ищеца, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, следва да се присъдят сторените съдебно-деловодни разноски, съразмерно с уважената част от предявения иск, чийто общ размер възлиза на 1 921.54 лева, от които: 271.54 лева – държавна такса; 200.00 лева – депозит за вещо лице по ССЧЕ; 250.00 лева – депозит за вещо

лице по САВТЕ и 1 200.00 лева с ДДС - хонорар за един адвокат, съгласно представените договори за правна защита и съдействие, представляващи разписки по арг. от т. 1 от ТР № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС и удостоверение за регистрация по ДДС.

Възражението на ответното дружество за прекомерност е несъстоятелно, с оглед на действителната фактическа и правна сложност на делото, обема на оказаното професионално съдействие от адв. Й. А. и размера на договореното възнаграждение, който надхвърля нормативноустановения минимум едва с 25.37 лева.

Водим от изложените мотиви, СЪДЪТ

РЕШИ:

ОСЪЖДА, на основание чл. 435 от КЗ, ЗАД "Е." АД, ЕИК * да **заплати** в полза на "Д. *" ЕООД, ЕИК * сумата в размер на **3 470,96 евро /три хиляди четиристотин и седемдесет евро и деветдесет и шест евроцента/**, *изменена по реда на чл. 214 от ГПК*, претендирана като неизплатено застрахователно обезщетение по договор за застраховка "Отговорност на превозвача", обективиран в застрахователна полица № 00800100027127/16.09.2019 г., със срок на застрахователно покритие от 17.09.2019 г. до 02.04.2020 г., с който е покрита отговорността на застрахования в качеството му на превозвач за цялостна или частична липса или повреда на товари, превозвани с влекач марка "Р.", модел „П.", рег. № *, в резултат на настъпило застрахователно събитие на 07.02.2020 г. във Ф. при движение към гр. Л., на магистрала * преди изхода на същата за петролна рафинерия "Ф.", при което са настъпили щети по 3 броя моторни превозни средства, поради внезапно спиране на тежкотоварен автомобил към което е бил прикачен влекачът, за която имуществена вреда собственикът на товара е обезщетен, както следва:

1./ задна броня, предна броня, предно обзорно стъкло, предна дясна колонка на предно обзорно стъкло по лек автомобил "Ф. К.", шаси № *;

2./ предна броня по лек автомобил "Ф. К.", шаси № *;

3./ заден десен калник по лек автомобил "Ф. К.", шаси № *, **ведно** със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба - 14.03.2022 г. до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, ЗАД "Е." АД, ЕИК * да **заплати** в полза на "Д. *" ЕООД, ЕИК * сумата в общ размер от **1 921.54 лева /хиляда деветстотин двадесет и един лева и петдесет и четири стотинки/**, представляваща сторени по делото съдебно-деловодни разноски.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред ОС-Варна в двуседмичен срок от съобщението.

Препис от решението да се връчи на страните по арг. от чл. 7, ал. 2 от ГПК.

Съдия при Районен съд – Варна: _____